

25.
Fr. 48. Melmerff.

13

EXERCITATIO JURIS
DE
JURE REPRESENTATIONIS
EJVSQVE IN GERMANIA
ORIGINE ET PROGRESSV

1761, 1

P. 270

PRAESIDE
MARTINO GOTTLIEB PAVLI

J. V. D. JUR. ET HIST. PROF. PVBL. ET ATHEN. INSPECT.

DIE VIII. OCTOB. A. R. S. MDCCLXI

IN AVDITORIO MAXIMO

AD DISPVTVNDVM

PROPOSITA

AB

CONSTANTINO GOTTLIEB HECKER, GED.

L. L. C. ET ALVMNO LEGATI FISCHERO-FERBERIANI.

GEDANI

TYPIS THOMAE JOANNIS SCHREIBERI, SENATVS
ET ACADEM. GYMNASII TYPOGRAPHI.

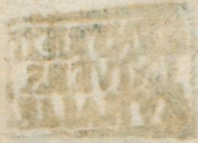
11/11/11 8 1/2

EXERCITATIO IURIS
DE
IURE REPRESENTATIONIS
EIVSQUE IN GERMANIA
ORIGINE ET PROGRESSU
PRAESIDIO
MARTINO GOTTLIEB PAULI

11/11/11

IN AUDITORIO MAXIMO
DIE VIII OCTOB. A. R. S. MDCCCLXI
AD DISPUTANDUM
PROPOZITA

CONSTANTINO GOTTLIEB HECKER, GED.

ALTDAMI
ATIN THOMAS JOHANNES SCHNEIDER, SENIOR, RENATI
ET ACADEM. GYMNASII TYPOGRAPH.

INCLVTAE
REIPVBLICAE GEDANENSIS
MAGNIFICO SENATVI

ILLVSTRI
PERMAGNIFICIS, MAGNIFICIS, GENEROSIS
MAXIMEQVE STRENVIS

S. R. M.

BVRGGRAFIO
PRAESIDI
VICE - PRAESIDI
PRAE-CONSVLIBVS
CONSVLIBVS
SYNDICO
PATRIAE PATRIBVS
GLORIAM IMMORTALEM MERITIS;

PRAE NOBILISSIMIS CONSVLTISSIMIS
ADMODVMQVE STRENVIS

AMPLISSIMI
PRIMARIAE CIVITATIS DICASTERII
MEMBRIS

SENIORI
CONSENIORI
ASSESSORIBVSQVE

RELIQVIS
IVSTITIAE MODERATORIBVS GRAVISSIMIS;

VIRIS

VIRIS
SUMMVM REVERENDO
CONSULTISSIMO EXPERIENTISSIMO
EXCELLENTISSIMIS DOCTISSIMIS
AMPLISSIMI
PROFESSORVM COLLEGII
MEMBRIS

PRAECEPTORIBVS SVIS MAXIME COLENDIS;

NEC NON
NOBILISSIMIS SPECTATISSIMISQUE
AD SACELLVM D. MARIAE
ANTISTITIBVS

DOMINIS, MAECENATIBVS
PATRONIS ET FAVORIBVS

OMNI QVA DECEAT PIETATE ET OBSERVANTIA,
SVSPICIENDIS, COLENDIS,

DISSERTATIONEM HANC GRATO ET
SVBMISSO ANIMO OFFERT

HORVM OMNIVM

CULTOR DEVINCTISSIMVS
CONSTANT GÖTTL. HECKER.

Q. D. B. V.

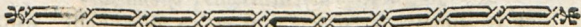
EXERCITATIO JURIS

DE

JURE REPRÆSENTATIONIS

EJVSQVE IN GERMANIA

ORIGINE ET PROGRESSV.

§. I.

Instituti ratio.

Doctrina de Jure Repraesentationis, qua nescio, an vlla ad cognitionem pulchrior sit elegantiorque, a viris doctis non quidem profus intacta relicta, ast, si illius inprimis origines respiciamus, variasque, quas apud Germanos experta est vicissitudines, nondum opinor, ita pertractata est, vti ea quidem meretur. Quamobrem haec Juris materia, ob vtilitatem suam, rerumque, quibus abundat, varietatem adeo commendabilis, cum scribendi occasio mihi sit data, digna mihi visa est, in qua cum cura elaborarem. Quoniam vero, dum hoc agere suscipio, duplex se nobis aperit via, quam ingredi possumus, vna, quam Jura Romana,

A

Romana,

Romana, altera vero, quam Germanica monstrant, cum vtramque calcare simul, multis tunc suscipiendis, salebrosis interdum, itineribus prohibeamur; age, derelinquamus prorsus istam, quam Jura Romana aperiunt, atque hodie vni- ce ea proficiscamur via, quam patria Jura patefaciunt. Cumque jus repræsentationis apud Germanos, id quod vtplurimum euenit omnibus iis, quæ vntium consuetudine formantur, non tanquam ex præscripto semel natum, sed potius sensim sensimque introductum, atque etiam pro diuersitate locorum morumque, sæpe palam vt jus inutile, prorsus reiectum sit; in id inprimis allaborabo, vt in illius origines, omnesque, quas subinde expertum est, vicissitudines inquiramus. Haec enim & similia, quamuis obscura interdum & impedita, cum ad rei momentum plurimum adferre lucis & voluptatis existimem, eo magis mihi visâ sunt digna, quibus illustrandis diligentiam adhiberem, quo magis ea ab aliis, qui de jure repræsentationis scripserunt, maxima ex parte neglecta esse videntur.

§. II.

Quid sit Jus Repræsentationis, ostenditur.

E re autem erit, statim in limine hujus libelli, paucis præmittere, quid Jcti Juris Repræsentationis appellatione significent. Est autem repræsentare, vnde jus repræsentationis dicitur, ne alias pluresque significationes tanquam alienas ab hoc loco excutiam, idem ac vi quadam juris exhibere præsentiam ejus, quod reuera præsens non est, siue locum alterius numerumque obtinere & tantundem valere. Sic Ulpianus a) *culpa*, inquit, *dolo proxima dolum repræsentat*. In doctrina itaque de successione ab intestato & legitima, si quem ponas intestatum decessisse relictis filiis filiorumque jam defunctorum liberis, siue etiam relictis fratribus fororibusque & filiis fratrum jam mortuorum, quando quaeritur: vtrum nepotes loco patrum suorum defunctorum vna cum filiis primi gradus ab intestato succedant aucto suo? vtrum porro filii fratrum jam mortuorum veniant in hereditatem patrum, *amunculi*,

a) l. 1. §. 1. D. Si is, qui testam. &c.

li, amitae, matererae, id est, vna cum fratribus sororibusque defuncti superstitibus? mutato dictionis genere quaestionem propositam quam frequentissime his verbis cloqui solent Juris-consulti inprimis recentiores: vtrum nepotes in hereditate aui suum *repraesentent* patrem jam mortuum, vtrum in hereditate patruī aut auunculi fratrum filii patris sui, quem vivendo vicerunt, vicem *repraesentent*? Ex quo autem ea res legibus, hunc in finem latis, definita est, jus illud, quod nepotibus pronepotibusque in hereditate aui & proavi, atque fratribus sororumque liberis in hereditate patruī, auunculi, matererae, amitae datum est, a Jctis inprimis recentioribus *Jus Repraesentationis* dictum est. Quae cum ita sint, facile est ad intelligendum, Jus repraesentationis esse Jus, vi cuius in successione ab intestato ii, qui gradu remotiores sunt coheredibus reliquis, subintrant in locum defunctorum parentum suorum, vt hac ratione in partem illius hereditatis vocentur, cujus spem eorum morte perdiderant. Jus itaque repraesentationis, vel, si mauis, successio ex jure repraesentationis, nil aliud est, quam successio vicaria, quo proinde nomine ea etiam a nonnullis insigniri solet. Ceterum, quamuis Jura nostra tres potissimum constituant heredum ab intestato ordines, descendantium, scilicet, adscendentium & collateralium, successio tamen ex jure repraesentationis vicaria principaliter tantum in descendantibus obtinet, in adscendentibus nunquam, in collateralibus autem nec olim apud Romanos obtinuit semper, nec hodie vbique admititur. Sed de ea re nostrum nunc est, vt pro instituti ratione Juris Germanici decreta exponamus copiosius, & quae iis vnquam de jure repraesentationis sancita sunt, quantum quidem hoc loco fieri potest, sollicitè inuestigemus.

§. III.

*Jus Repraesentationis apud antiquissimas gentes in usu fuit.
Vtrum etiam apud veteres Germanos?*

Aequitate naturali contingit, inquit Vlpianus, b) vt, si filius suus heres esse desit, in ejusdem partem succedant

A 2

omnes

b) l. 1. §. 4. D. de Suis & Legit. Hered.

4 DE JURE REPRÆSENTATIONIS EJVSQVE

omnes nepotes neptesque ex eo nati, atque dixit Vlpianus, quod res est, vtrique si audiamus eos, qui Jura naturalia & gentium ex instituto tractarunt. c) Hinc facile est ad existimandum, apud gentes plerasque omnes, non feras & barbaras, sed virtutis, humanitatis æquitatisque naturalis studiosas, legibus moribusque jus hoc, quod vocant, repræsentationis fuisse receptum. Apud Hebræos illud olim in vsu fuisse, ex diuisione agrorum terræ Jacobi filiis promissæ probauit Hugo Grotius. d) De Romanis testes habemus Diocletianum & Maximianum Imp. qui Legibus XII. Tab. successionem hanc vicariam introductam fuisse, adserunt. e) Et quamuis ea non tam ipsi legum decemuiralium verbis introducta fuisse, sed interpretatione prudentum potius inualuisse videatur, f) nihilo tamen fecius vsus illius apud Romanos tam antiquus est, vt ipsas adeo XII. Tab. ætate antecedere videatur Antonio Schultingio. g) Longum foret atque alienum ab hoc loco, si præterea aliarum pluriumque gentium hac in re mores examinare vellem. Missis itaque reliquarum omnium institutis; venio nunc ad Germanos & ad leges moresque majorum nostrorum de successione vicaria. Quæ autem & qualis temporibus antiquissimis apud veteres Germanos hac ex parte fuerit succedendi ratio, id quidem, variis quippe inuolutum difficultatibus, hodie haud ita facile certo definiri potest. Cornelius Tacitus, cui prope soli omnem, quam habemus, Juris vetustissimi Germanici notitiam debemus, succedendi rationem, majoribus nostris vsitatam, indicauit quidem, sed more suo, verbis concisis. *Heredes*, inquit, h) *successoresque*

- c) Conf. *Hugonem Grotium* de Jur. Bell. & Pac. Libr. II. Cap. VII. §. VI. item *Sam. a Pufendorf* de Jur. Nat. & Gent. Libr. IV. Cap. XI. §. XII.
d) loc. citat.
e) l. 3. C. de Suis & Legit. Liber.
f) Conf. *Anton. Schultingium* in Jurisprudencia Antejustin. ad

Caji Institutiones Libr. II. Tit. VIII. not. X.

- g) loc. cit. ad Vlpiani Fragm. Tit. XXVI. §. 2. not. 16.
h) De Morib. German. Cap. XX. atque hunc Taciti locum singulari Programmate illustrauit Vir Illustr. *Georg. Christ. Gebauerus*, Goetting. 1754.

resque sui cuique liberi, & nullum testamentum. Si liberi non sunt, proximus gradus in possessione fratres, patru, auunculi. Haec verba primo intuitu plana & facilia sunt, sed si paulo curatius ea mediteris, ab omni dubitatione neutiquam vacua, & variis omnino quaestionibus obnoxia. Inter has quaestiones non ultima est haec: Vtrum ergo juri repraesentationis concurrentibus filiis & nepotibus apud majores nostros fuerit locus, nec ne? Affirmanda ea esse videtur, idque vel ideo, quod Tacitus: *Heredes, inquit, successoresque sui cuique liberi*, sub quo nomine non tantum filii, qui dicuntur primi gradus, sed nepotes quoque & pronepotes intelligendi, plane ut Justiniano vitium, qui, *quodsi*, inquit *i) nepotes sint, an appellatione filiorum & ipsis tutores dati sint? dicendum est, ut & ipsis dati videantur, si modo liberos dixerit, ceterum si filios, non continebuntur, aliter enim filii, aliter nepotes appellentur.* Quamvis autem negari non possit, liberorum appellatione nepotes & pronepotes, ceterosque, qui ex his descendunt, contineri, atque igitur ex mente Taciti & primi & vteriorum graduum liberos olim apud Germanos parentum suorum fuisse heredes successoresque; exinde tamen nondum sequitur, juri repraesentationis apud majores nostros fuisse locum. Nepotes aut pronepotes olim fortassis tunc demum succedebant aucto suo & proaucto, si soli essent, non autem concurrentibus primi gradus liberis ex jure repraesentationis. Atque haec, quae dixi, nequaquam sola & fragili nituntur conjectura, nituntur potius auctoritate legum publicarum, quae quidem multo post tempora Taciti & extra Germaniae fines in scripturam redactae, nihilo tamen secius vere Germanae & fatis antiquae sunt. Scilicet, Wisigothorum Leges inter alia multa de hereditatibus & haec habent sequentia: *k) In hereditate illius, qui moritur, si intestatus discesserit, filii primi sunt. Si filii desunt, nepotibus debetur hereditas. Si nec nepotes fuerint, pronepotes ad hereditatem vocentur.* Heredes itaque apud Wisigothos successoresque sui cuique liberi, plane

A 3

i) §. fin. I. Qui Testam. Tutor. da- k) Libr. IV. Tit. II. §. 2.
ri poss. addel. 220. D. de V. S.

plane ut Tacitus de Germanis testatur, sed primi omnium filii, atque nepotes non, nisi, si soli sint, id est: deficientibus omnino liberis primi gradus. Ergo nullum apud Wisigothos Jus repræsentationis. Quæ cum ita sint, non defuerunt etiam viri eruditi, qui jus repræsentationis olim apud majores nostros in usu fuisse negarunt. Hugo Grotius, vir summus, *veteres Germanorum mores*, inquit, *h) subitionem istam, siue repræsentationem ignorarunt etiam inter liberos*, cui ad stipulatur Joannes Nicolaus Hertius, vir rerum Germanicarum scientissimus, *m) aliique plures, quos addere nolo*. Quantum itaque hodie de his vetustissimis Germanorum moribus conjicere licet; majores nostri jus repræsentationis prorsus ignorasse videntur, atque nepotes, qui ob præmaturam parentum suorum mortem olim iis bonis excidisse videntur, ad quæ habenda spes lege aut destinatione majorum parentibus eorum jam fuerat collata, id tanquam fatalem calamitatem ferre debebant.

§. IV.

Primæ origines Juris Repræsentationis apud gentes Germanicas.

Expositis itaque iis, quæ erant dicenda de Jure Germanorum antiquissimo non scripto, ad ea progredimur tempora, quibus consuetudines majorum nostrorum moresque sensim sensimque in scripturam redacti sunt. Factum autem id est non semel & simul, sed successivè, & primum quidem ab iis populis, qui extra Germaniæ fines novæ quæsiuerunt sedes, hoc autem facto & acquisita sibi aliqua latine loquendi scribendique facultate, jura sua litteris consignarunt, cum e contrario, quæ in Germania subsisterunt gentes, si a Francis discesseris, jure consuetudinario porro vixerunt, nec de scribendis legibus, quamdiu sui juris manserunt, cogitarunt. In his

l) De d. I. & P. Libr. II. Cap. VII.
§. XI. in not. item §. XXX.
m) De Paroemiis Juris German.

Libr. I. cap. LXXXI. §. 1. Operum Vol. I. Tom. III. pag. 351.

his autem legibus scriptis diuersorum veteris Germaniae populorum, quarum collectiones, adhuc hodie supersites, tanquam thesaurum antiquitatum patriarum quantiuis pretii, voce manuque veneramur, prima deprehendimus vestigia juris repraesentationis, olim quidem, vti videtur, prorsus incogniti, sensim vero apud maiores nostros introducti, quae proinde paullo curatius indaganda, perferatandaque esse videntur. Et variis autem originis Germanicae populis, quorum legibus jus repraesentationis sensim introductum est, primo dicamus de Francis, incluta gente, atque his, potissimum vero proxime insequentibus temporibus longe lateque dominante. Horum itaque Francorum Rex, Childebertus II. cum communi consensu & consilio totius regni optimatum de hac successione vicaria legem tulit, cujus verba, quae huc pertinent, sunt sequentia: *Ita DEO auxiliante Antonaco Kal. Mar. anno XX regni nostri conuenit, vt nepotes ex filio vel ex filia ad auiativas res cum auunculis vel amitis sic venirent in hereditatem, tanquam si pater aut mater viui fuissent. De illis tamen nepotibus istud placuit obseruari, qui de filio vel filia nascuntur, non qui de fratre.* n) Antonacum, cujus meminit lex nostra statim ab initio, Hieronymo Bignonio teste, o) olim erat oppidum ad Rheni fluuenta Romanis notissimum, deinde Regum Francorum palatium, & sedes eorum, qui Franciae orientali imperarunt. *Audernach* vulgo vocant. Lindenbrogius p) pro Antonaco reposuit Attiniaco, *Attigny*, quod itidem olim celebre fuit Regum Francorum palatium, in quo plures habiti sunt conuentus, sed omnes veteres libri, teste Bignonio q) & Baluzio r) habent Antonaco. Scripta autem est lex nostra anno XX. regni Childeberti regis. At qui regnare coepit Childebertus anno saeculi post Christum natum

- n) V. *Stephan. Baluzii Capitul. Reg. Francor. Tom. I. Cap. I. pag. 17. & Lindenbrogii Codic. L. L. antiquar. German. pag. 346.*
 o) In *Notis ad Legem Salicam* apud *Baluzium* loc. cit. Tom. II. pag. 857.
 p) loc. cit.
 q) loc. cit.
 r) loc. cit. in *Not. ad Capitul. Tom. II. pag. 987.*

tum sexti septuagesimo quinto, s) vnde patet, circa finem sæculi sexti atque circa annum nonagesimum quintum eam esse perlatam. In ipsa legis sanctione, quae hunc veluti prologum excipit, successio ex jure, quod vocant, repræsentationis vicaria, quae ad haec vsque tempora Francis prorsus incognita fuisse videtur, sine omni controuersia introducitur. Enim vero his, quae hac lege de nepotibus ex filia dicuntur, obstare videntur ea, quae in Lege Francorum Salica de filiarum exclusionem ab hereditate & successione cauentur. *De terra Salica, ait Lex Salica t) nulla portio hereditatis mulieri veniat, sed ad virilem sexum tota terrae hereditas perueniat.* Itane vero nepotes ex filia ipsa matre sua apud Francos olim in hereditate potiores fuerunt? Minime gentium. Præterquam enim, quod in lege Childeberti expresse dicitur: conuenit, *vt nepotes ex filia ad auiticas res cum amittis sic venirent in hereditatem, tanquam si mater viua fuisset;* Lex Salica, quae mulieres excludit ab hereditate, loquitur tantum de terra Salica, neutiquam vero de rebus auitacticis ceterisque hereditariis. Et quamuis etiam in allodiis ex legibus Francorum, aliorumque populorum Germaniae filii præferebantur filiabus, nisi pater his speciatim prospexisset, id quod olim vere fuisse factum, ex Marculfo discimus, u) tamen non exstantibus filiis, rerum auiticarum & allodialium heredes apud Francos olim erant filiae, x) vna ex iis autem jam mortua, ex jure repræsentationis, ita iubente Childeberto, illius liberi superstites. Ceterum verba finalia legis nostrae satis indicant, introduxisse quidem Childebertum successionem, quae sit ex jure repræsentationis, vicariam, sed in linea tantum recta, neutiquam vero collateralis; *De illis tamen nepotibus, inquit Childebertus, istud placuit obseruari, qui de filio*
vel

s) Vid. Illustriss. Comit. a Bünau Teutsche Kayser- vnd Reichs-Historie. Tom. II. p. 113.

t) Tit. LXII. §. VI. apud Lindenbrogium loc. cit. pag. 342.

u) Vid. Marculfi Formulas Libr. II.

Cap. XII. & in Appendic. Cap. XLIX. apud Bahuzium, loc. cit. Tom. II. p. 412 & 462.

x) Conf. Leges Ripuariorum Tit. LVI. §. 3. apud Lindenbrogium, l. c. pag. 460.

vel filia, nascuntur, non qui de fratre. In linea itaque collateralis, neglecto prorsus omni jure repraesentationis proximior apud Francos semper excludebat remotiores. Enimvero non Francorum tantum, sed & ceterorum originis Germanicae populorum, non quidem vniuersim omnium, quorundam tamen legislatores successione ex jure repraesentationis, latis hunc in finem legibus, introduxerunt. Apud Longobardos Grimoaldus Rex, qui anno post Christum natum 672. mortuus est, de hac nostra successione vicaria sequentem tulit legem: y) *Si quis habuerit filios legitimos unum aut plures, & contigerit, unum ex his viuentem patre mori, & dereliquerit filios legitimos unum & plures, & contigerit auum mori, talem partem percipiant de substantia aui sui una cum patris suis, qualem pater eorum inter fratres suos percepturus erat, si viuus fuisset. Similiter & si filiae legitimae, una aut plures, aut filii naturales, unus aut plures, fuerint, habeant legem suam, sicut in hoc edicto legitur, quia inhumanum & impium videtur nobis esse, ut pro tali causa exheredentur filii ab hereditate patris sui, pro eo, quod pater eorum in sinu aui mortuus est, sed ex omnibus aequalem, ut supra, cum patris in loco patris sui post mortem aui percipiant portionem, & q. l. r.* Distinguit Grimoaldus hac in lege inter filios & filias, atque de illis primo, de his autem ultimo loco loquitur, etenim apud Longobardos, non minus, ac apud alias gentes Germanicas plerasque, in omni successione filii praeferebantur filiabus, quae posteriores non nisi deficientibus filiis legitimis ad successione admittentur. z) Filiabus deinde jungit Grimoaldus filios naturales, quamuis enim nati ex illicito coitu nihil prorsus caperent ex hereditate parentum, Longobardi tamen, apud quos frequentior erat concubinitas, filiis naturalibus aliquam hereditatis partem debere putabant, atque igitur etiam eorum liberos ad successione vicariam ex jure repraesentationis admittentur. Praeterea etiam apud Wisigothos

y) V. Leges Longobardorum Libr. II. Cap. XVIII. apud Lindenbrogium loc. cit. pag. 605.

z) Vid. Leg. Longobard. Libr. II. cap. XIX. loc. cit. pag. 605.

thos a) & Burgundiones b) quaedam, quamvis subobscura, deprehendimus vestigia introducti juris repræsentationis, quibus tamen ob loci temporisque angustiam diutius inhaerere non possumus. Quae vero sit causa & ratio hujus apud Francos, Longobardos, Wisigothos & Burgundiones recepti juris repræsentationis, vel ex vna Grimoaldi ea de re lata lege facile potest cognosci, qui: *inhumanum, inquit, & impium videtur nobis esse, ut pro tali causa exheredentur filii ab hereditate patris sui, pro eo, quod pater eorum in sinu aui mortuus est.* Neque tamen improbable prorsus est, ea, quae in his veterum Germanorum legibus de jure repræsentationis sancita esse diximus, ex jure fortassis veterum Romanorum civili esse petita. Nam Wisigothos, Longobardos ceterasque gentes ante dictas ex diuturna illa cum Romanis consuetudine etiam circa leges peregrini quid attraxisse, tam certum est, quam quod certissimum.

§. V.

*Praeter Francos reliqui Germaniae magnae populi
Jus repræsentationis ignorasse videntur
vsque ad tempora Ottonis M.*

Quae hætenus de prima origine juris repræsentationis apud varias originis Germanicae gentes diximus, de iis potissimum gentibus intelligenda sunt, quae relicta vetere patria per orbem Romanum arma victricia circumtulerunt. Itaque, ut cetera peragamus, ad eos nunc progredimur populos, qui in patrio solo subsisterunt, atque sedes terrasque ex migratione ceterarum gentium vacuas occuparunt, successuque temporis in Germania magna amplissima regna condiderunt, tandem vero tantum non omnes in Francorum potestatem peruenierunt. Loquor autem de Frisiis, Saxonibus, Alamannis & Bajuuariis, quorum populorum leges, ab eo potissimum tempore,

- a) Vid. Leges Wisigoth. Libr. II. Tit. V. §. IV. apud Lindenbro-
gium l. c. pag. 91.
- b) Vid. Leges Burgund. cap. LXXV.
apud Lindenbrogium loc. cit. p.
296.

tempore, quò sui juris esse desierunt, in scripturam redactae, adhuc hodie exstant. Hae autem harum gentium Germanicarum leges in vnum omnes ignorant prorsus successionem, quae sit ex iure repraesentationis, vicariam. Ait quidem Lex Saxonum: c) *Qui filium aut filiam habuerit, & filius, uxore ducta, filium genuerit, & mortuus fuerit, hereditas patris ad filium filii, id est, nepotem, non ad filiam pertineat.* Sed haec verba de iure repraesentationis non sunt intelligenda. Ignorarunt quippe Saxones, vti & reliqui Germaniae populi plerique omnes, feminarum successionem, atque sequiorem sexum in successione parentum non nisi deficiente mascula prole admiserunt. *Pater aut mater defuncti,* inquit Lex Saxonum d) *filio non filiae hereditatem relinquit.* Et paullo post: e) *Qui defunctus non filios, sed filias reliquerit, ad eas omnes hereditas pertineat.* Neque vero Saxones filios tantum familias, sed ipsos etiam nepotes ex iis filiabus in hereditate olim praetulerunt, & de hoc in primis casu loquitur istud Legis Saxonicae caput, cuius supra memini, atque igitur ius repraesentationis, si quod est, nepote tantum, eoque solo cum filia concurrente admittit. Vtrum vero nepotes vna cum filiis familias in successione sint admittendi, de ea re in Legibus Saxonum antiquis nec vola, nec vestigium, deficiente vero lege certa, quis quaeso id adfirmabit? cum Saxones ea de re multo post dubitasse, tam certum sit, quam quod certissimum. Sed apud Francos tamen ius repraesentationis lege publica & expressa introductum est, ceteri vero Germaniae magnaevi populi sensim paulatimque in Francorum potestatem pervenerunt. Quod itaque a Francis olim introductum, id fortassis ab iis, tanquam victoribus in reliquas gentes devictas, abrogatis earum consuetudinibus contrariis, successu temporis translatum est. Sed abhorret hoc a moribus veterum Germanorum, in primis etiam Francorum, quos, scimus, gentibus devictis iura sua non obtulisse, sed optionem potius dedisse, suisne patriis, an Francorum legibus vivere vellent?

B 2

De

c) Tit. VII. §. VI. apud *Lindenbrogium* loc. cit. pag. 477.

d) l. c. §. I. apud eundem p. 476.

e) l. c. §. IV. apud eundem p. 477.

De Germanis, qui, relicta Germania, in cultioribus orbis Romani prouinciis confederunt, luculenter probauit Joannes Gottlieb Heineccius, f) eos prouincialibus, quos quibusque locis repererant, leges Romanas permiffisse. Qui ergo Franci hoc temporis interuallo Burgundiones, Frifios, Alamannos & tandem Saxones quoque diuturno bello perdomuerunt, Bajuuarios uero in deditionem acceperunt, erga Germanos tanquam fratres haud duriores effe potuiffent, quam quidem erga Romanos fuerant olim. Praeterea de Saxonibus expreffis uerbis id testatur Poeta Anonymus apud Godofredum Guilielmum Leibnitium, quando ait: g)

*Tum sub iudicibus, quos rex imponeret ipsis
Legatisque suis permiffi legibus uti
Saxones patriis & libertatis honore.*

Quoad reliquos populos autem, qui in Francorum potestatem peruenerunt Eginhardus refert: h) *Carolus M. omnium nationum, quae sub ejus dominatu erant, jura, quae scripta non erant, describi ac litteris mandari fecisse, quem alium in finem, quam, ut auctoritatem suam, quam haecenus habuerant, porro retinerent.* Et quamuis Carolus M. his gentium Germanicarum legibus varia noua adjecerit capitula, atque praeterea in comitiis regni quam plurimas nouas leges, ab omnibus in uniuersum ciuibus obseruandas, perferipferit, quales deinde & Ludouicus Pius, ceterique Francorum Orientalium & Occidentalium reges publicarunt, has inter tamen nulla, quantum scio, hodie exstat aut exstitit unquam, qua jus repraesentationis, olim a Childeberto apud Francos introductum, reliquis gentibus Germanicis, quae his temporibus Francorum imperium comiter venerabantur, fuerit injectum. Ignorarunt itaque, uti uidetur, Germaniae magnae populi, si a Francis discesseris, plerique omnes successione, quae fit ex jure repraesentationis vicariam, etiam eo tempore, quo sui

f) In Histor. Jur. German. Cap. I. §. XIII sqq.

Leibnitium Script. Rerum Brunswicens. Tom. I.

g) In Annal. Caroli M. ad annum 803. apud *Godofred. Guilielm.*

h) In uita Caroli M. Cap. XXIX.

14 DE JURE REPRÆSENTATIONIS EJVSQVE

lios, & firmatum est, ut aequaliter cum patris hereditatem diuiderent pacto sempiterno. Fuerunt itaque ipsis adeo Ottonis M. temporibus, qui successione ex jure repræsentationis vicariam non ignorarunt tantum, sed tanquam jus iniquum prorsus rejecerunt, luculento indicio, jus illud, quamuis apud Francos jam olim fuerit receptum, reliquis tamen Germaniae magnae populis ad haec usque tempora incognitum mansisse. Quoniam vero his ipsis temporibus de hac legum varietate, vti ait Wittichindus, orta est contentio, de ea componenda deque introducendo hac in re jure vniuersali & aequali toto animo cogitauit Otto M. Imp. cumque in finem vniuersalem populi conuentum apud villam, quae dicitur *Stella* indixit, quae villa, Meibomio teste m) in Westphalia sita est, e regione Werdenae imperialis monasterii ad Roram, atque hodie dicitur *Steil*. In his autem comitiis magna, vti videtur, super quaestione proposita orta est dissensio, omnis enim ea res, inter agentium negantiumque diffidia suspensa, placuit tandem proceribus, vt certis quibusdam arbitris, eorumque decisioni committeretur. Sed noluit Otto M. viros nobiles & senes populi inhoneste tractari, & quare? ideo dubio procul, quia quamcunque etiam sententiam ferrent viri isti nobiles, arbitri constituti, non defuturi erant, qui alia omnia sentirent. Meliori itaque consilio vsus Otto Imp. rem inter gladiatores discerni iussit. Majores enim nostri, cum nihil paene non facerent armati, etiam lites armis decernebant, dextram existimantes non virtute regi, sed Astraea & Themide. Vicit igitur pars, pergit Wittichindus, eorum, qui filios filiorum computabant inter filios, & firmatum est, vt aequaliter cum patris hereditatem diuiderent, pacto sempiterno. Atque sic tandem introducta est in Germania lege publica vniuersali successio nepotum vicaria, quae fit ex jure repræsentationis. Ait quidem Wittichindus, vt aequaliter cum patris hereditatem diuiderent nepotes, atque his verbis de successione in capita loqui videtur. Sed Wittichindus, tanquam monachus, ignorabat sine omni dubio, successione, quae

m) In Notis ad Historiam Wittichindi loc. cit. pag. 688.

quae fit in capita diuersam esse ab ea, quae fit in stirpes ex iure repraesentationis, atque igitur ex ignorantia, vbi vnice de posteriore sermo est, tali vsus est dictionis genere, quod perperam ab imperitis de successione in capita potest intelligi. Neque enim historia insequentium temporum permittit, vt haec Wittichindi verba de successione in capita accipiantur, neque Childeberti, Francorum Regis, constitutio, quae fortassis hujus legis Ottonianae mater dicenda, & quae nepotes ex filio vel filia ad auaticas res cum auunculis vel amitis sic venire in hereditatem debere ait, *tanquam si pater aut mater viui fuissent*, id quod nullo modo de successione in capita, e contrario vero vnice de successione in stirpes, quae fit ex iure repraesentationis, dici potest. Ceterum Wittichindus vnice de *filii filiorum* loquitur, deque iis ait, pacto sempiterno esse firmatum, vt *cum patris*, id est, patris fratribus, non matris, vel auunculis hereditatem diuidant, & recte. Quamuis enim alias, apud ipsos etiam Romanos, filiorum appellatione etiam filiae comprehendantur n) praeterea vero scriptores, qui dicuntur medii aevi, haud adeo scrupulose proprietatem vocabulorum, eorum inprimis scrutentur, quibus personae cognatae a se inuicem distinguuntur, prouti paucis abhinc annis ex instituto probauit V. C. Samuel Lentz, o) hoc tamen Wittichindi loco omnino vnice per patris patris fratres sunt intelligendi. Quemadmodum enim olim temporibus antiquissimis ita etiam temporibus Ottonis M. apud Germanos plerosque, inprimis vero apud Saxones filiae non admittebantur ad successionem, nisi deficientibus prorsus filiis familias, atque durauit, haec consuetudo etiam multo post tempora Ottonis M. prouti infra ex speculo Saxonico ostendemus.

§. VII.

n) l. 201. D. de V. S.

lateinischen Verwandtschaft-Namen bey den Scribenten mittler Zeiten. Coethen & Dessau 1756. in 8vo.

o) In der Abhandlung von der mannichfaltigen Bedeutung der

§. VII.

*Speculi Saxonici & Alamannici de Jure
Repraesentationis decreta.*

Quae hactenus exposuimus, prima sunt & antiquissima vestigia introducti apud Germanos sensim sensimque Juris repraesentationis. Receperunt autem majores nostri hanc vicariam successionem in linea tantum, uti ajunt JCTi, recta eaque descendenti, non in obliqua & collateralis, quin imo, ne ad collaterales extendantur ea, quae hac de re sancita sunt, verbis interdum expressis prohibuerunt. *De illis tamen nepotibus*, inquit Childebertus, Francorum Rex, p) *istud placuit observari, qui de filio vel filia nascuntur, non qui de fratre.* Qualis autem olim & jure veteri erat successio nepotum vicaria, ex quo ea a majoribus nostris recepta est, talis etiam aevo medio illius fuit conditio. Comprobant hoc morum patriorum medii aevi collectiones celebratissimae, Speculum scilicet Saxonicum & Alamannicum. Speculum Saxonicum hac de re ait: q) *Nimmt ein Sohn bey seines Vaters Leben ein Weib, so ihm ebenbürtig ist, und gewinnt Soehne mit ihr, und stirbt hernach vor den Vater, ohne mit dem Erbe abgefunden zu seyn: so nehmen dessen Soehne an des Vaters statt gleichen Erbtheil mit ihren Vettern in den großväterlichen Erbe, jedoch bekommen sie alle nur ein Kindstheil. Dieses aber wiederfaehrt den Töchterkindern nicht, das sie sollten mit der Tochter in des Großvaters oder der Großmutter Erbe koennen gleichen Theil nehmen.* De filio familias his verbis loquitur Speculator, non, ut illius appellatione utriusque sexus liberos comprehendat, sed quia filiae, nisi profus deficerent filii, apud Saxones plane exsortes erant hereditatis parentum, dummodo, hereditatem maternam quod atinet, excipias Vtenfilia, die Gerade. Nam: *Vaters und Mutters, Schwester oder Brüder Erbe*, inquit Speculator, r) *nimmt der Sohn, und nicht die Tochter, es sey denn, das kein Sohn sey, so nimmt die*

p) In lege §. IV. citata.
q) Jur. Prou. Libr. I. Cap. V.

r) loc. cit. Libr. I. Cap. XVII.

die Tochter. Proximi itaque primique heredes, secundum Jura Saxonica medii aevi, sunt sui cuique filii, atque praemortuo vno ex iis, nepotibus ex eo superstitis, vna cum filiis simul praemortui nepotes, sed ita tamen, vt hi in stirpes succedant jure repraesentationis, reliqui vero in capita. Quamuis autem deficientibus prorsus filiis familias, etiam apud Saxones filiae vocarentur ad successionem; tamen, si vna ex iis, sed relictis liberis, jam mortua erat, jus repraesentationis locum non habebat, atque nepotes neptesque ex filia vna cum matertera auo auiaque non succedebant ob verba expressa Speculi Saxonici supra adducta finalia. Sed satis de Juris Saxonici medii aevi decretis, quibus expositis, pergimus ad Speculum Alamannicum, ejusque de jure repraesentationis sanctiones. Quamuis autem Alamanni Saxonum ceterarumque antiquiorum originis Germanicae gentium mores de successione eatenus migrarint, vt filias aequae ac filios ad successionem admitterent, praeterquam quod, si pater nil, nisi praedium, quod dicitur *Siedelhoff*, *Sedelhoff*, *Sadelhoff*, hodie vero vt plurimum *Sattelhoff*, reliquerit, illud filius solus caperet, sororique suae daret, quantum vellet; s) tamen quod jus repraesentationis attinet, ratione illius Saxonici & Alamannici. Jus per omnia conueniunt. Quemadmodum enim apud Saxones eo gaudebant nepotes ex filiis, nequitiam vero ex filiabus; ita Speculum Alamannicum de ea re ratione prorsus eadem ait: t) *Nimbr ain Man Weyb pey seines Vaters Leib, dew im ebenbürtig ist, vnd gewinnet er Sun pey ir, vnd stirbt er darnach, e dasz sein Vater sein Erbib mit im getaile, desselben Mannes Sün die nemet gleichen Erbtail an ires Vaters stat eneben iry Vettern, aber sy nemmet all nicht, wann aines Mannes Thail, vnd dasz mag den Tochterkindern nicht wiedervarn, dasz sy gleichen Tail nemme, da sy dann nicht Suns Kinde.* Ceterum receperunt Saxones & Alamanni quidem successionem vicariam quae fit ex jure repraesentationis, sed nequitiam tamen vniuersa prorsus Germania, qua qua patet,

s) Jur. Prou. Alam. cap. 279. p. 46 & 47. Editionis Bergerianae. t) Jur. Prou. Alam. cap. 253. apud Bergerum pag. 14.

tet, eam recepit, deprehenduntur potius etiam his temporibus regiones & loca, quibus neque constitutio Ottoniana, neque Specula tantam habuerint auctoritatem, vt nepotes cum primi gradus liberis ad successiorem in bona aui auiæque fuerint admissi. De Jure Lubecensi hoc testatur Joach. Lucas Stein, u) de Hassia autem V. C. Joannes Georgius Eitor refert x) jus repræsentationis sero demum atque circa annum p. C. n. 1376. fuisse introductum; deinde receperunt Saxones & Alamanni quidem Jus repræsentationis, sed in linea tantum recta & descendenti, in linea collateralis vero Germani & Jura Germanica medii æui prorsus ignorant successiorem hanc vicariam. Nam in linea collateralis obtinet regula: *Der sich naeher zu der Sippe ziehen mag, der gehet denen andern im Erbe vor.* y) Fratres vero defuncti vno gradu proximiores sunt, quam quidem fratrum defunctorum liberi, inde ait Speculator Sueuus. z) *Vnd also habnt Gefwistreidt die Erste Sippzahl - - - so habnt dann Gefwistreidt Kind die andre Sippe.* Vocabulum *Sippe, Sip, Sib* antiquissimum quidem est, sed cujus origines tamen & nativa significatio hodie incognita, certe dubia quam maxime est. Joann. Georgius Wachterus a) a *cippus* deducit atque antiquissimis temporibus stirpem vel truncum arboris, vnde rami progerminant, denotasse existimat, quam tamen deriuationem in dubio relinquit Christian. Gottl. Halkaus. b) Glossa ad Weichbildum ait: c) *Sipp heist so viel, als das Geblute, vnd eine Sipp-schafft bedeutet Bludsfreundschaft.* Sensus itaque verborum e Speculo Saxonico & Alamannico adductorum, atque Paroemiae Juris Germanici exinde natae: *Je naeher dem Sipp,*

3c

- u) In der Einleitung zur Lübischen Rechtsgelehrsamkeit §. 195. p. 241 & 244.
 x) Tom. II. der Deutschen Rechtsgelehrtheit §. 3007 & 9. pag. 62. 63.
 y) Jus Prou. Sax. Libr. I. Art. 3. adde Joann. Nicol. Herrium de Paroem. Jur. German. Libr. I. cap. 83. Opuscul. Vol. II. Tom. III. pag. 352. 353.
 z) Jur. Prou. Alam. cap. 251. l. c. pag. 12. 13.
 a) In Glossario h. v. pag. 287.
 b) In Glossario h. v. pag. 1690.
 c) Art. 63.

je naeher dem Erbe, est: proximior gradu remotioribus praefertur quoad hereditatem in linea collateralis, prouti Joannes Nicol. Hertius d) atque Joannes Fridericus Eisenhardt V. C. e) abunde demonstrarunt.

§. VIII.

Juris Romani de Jure Repraesentationis Decreta.

Sed his ipsis, imprimis autem proxime insequentibus temporibus magna in Germania per introductionem variorum Jurium peregrinorum in fora Germanica, praecipue vero per introductionem receptionemque Juris Civilis Romani rerum civilium facta est conuersio. Et quis quaeso dubitabit, quin hujus Juris Civilis Romani receptio patrios majorum nostrorum mores de successione, quae sit ex jure repraesentationis, vicaria immutauerit nonnihil? Sed priusquam de hac mutatione dicamus, ut ordine procedamus, utque omnia in luceinco clariorem proferantur, Juris Romani de jure repraesentationis decreta paucis exponenda praemittendaque ceteris esse videntur. Dixi autem jam ab initio hujus libelli, f) inter descendentes jus repraesentationis apud Romanos jam inde ab antiquissimis temporibus vsu fuisse receptum. Quoniam vero circa hereditates aui auique maternas id jus nepotibus neptibusque diu, etiam postquam filii admissi sunt ad hereditatem, non plene atque semel quasi simulque datum, sed sensim potius inductum est, g) praeterea vero frater olim fratris jam mortui filium prorsus excludebat, quia in linea collateralis non, uti quidem in linea recta, locum habebat jus repraesentationis, quod tamen deinde a Justiniano mutatum: hoc loco Juris potissimum recentioris Romani & Justiniani decreta de successione

C 2

d) loc. cit.

e) In den Grundsätzen der Deutschen Rechte in Sprüchwörtern, pag. 260.

f) §. III. pag. 4.

g) §. vlt. J. de Heredit. quae ab

Intest. def. §. I. J. de SC. Orphit. l. 9. l. vlt. C. de Suis & Legit. Liber. conf. Anton. Schultingii Jurisprud. Antejust. ad Ulpiani Fragm. Tit. XXVI. §. II. not. 16.

sione vicaria enarrabimus, idque vel ideo, quia *Jus Romano-Justinianæum* sæculis XIII. & infrequentibus ex Italia in Germaniæ fora migravit, atque ibi tanquam jus commune & subsidiarium receptum est. Enimvero secundum hæc Jura Romano-Justinianæa primo omnium & ante omnes cuilibet defuncto succedunt descendentes quicumque, siue illi sint nati, siue nascituri, sine differentia sexus & gradus, sui pariter & emancipati, prædefunctis tamen, ulteriorum graduum liberos quod attinet, personis intermediis. h) Quamvis autem descendentes, quocumque etiam sint gradu, si nemo eos antecedit, succedant omnes, gradus tamen ratione portionum statuit discrimen. Etenim primi gradus liberi semper succedunt in capita, qui vero sunt ulteriorum graduum, in stirpes jure repræsentationis, quæ successio in stirpes etiam tunc obtinet, si soli adsint ulteriorum graduum liberi, & primi gradus nulli concurrant. i) Si defunctus descendentes nullos reliquit, Ascendentes vocantur ad successionem, ita tamen, ut in his, cessante prorsus jure repræsentationis, proximior semper excludat remotiores. Plures numero & ejusdem gradus, si sunt soli, in lineas, si cum germanis germanorumque defuncti liberis concurrunt, cum istis in capita succedunt, hi autem, scilicet germanorum liberi, si adsint, jure repræsentationis utuntur, quod si vero soli existant fratrum sororumque germanorum liberi, hi ab ascendentibus prorsus excluduntur. k) Deficientibus & descendentibus & ascendentibus, ad successionem vocantur Collaterales. Primi autem in successione ex transverso sunt fratres defuncti & sorores germanæ, eorumque liberi primi gradus; illi suo jure in capita, hi jure repræsentationis in stirpes. l) Si nulli fratres sororesque germani, sed soli germanorum adsint liberi, hos patruo defuncto in capita potius, quam in stirpes succedere, verius esse videtur.

h) Nouell. CXVIII. Cap. I.

k) Nouell. CXVIII. Cap. II. Nou. CXXVII. cap. I.

i) Nouell. CXVIII. Cap. I. §. Sic tamen.

l) Nouell. CXXIII. Cap. III. Nou. CXXVII. Cap. I.

videtur. m) Germanis germanorumque liberis nullis exstantibus, proximus in successione locus est fratribus & sororibus unilaterialibus, eorumque liberis primi pariter gradus, simul servato in his jure repraesentationis, eo modo, quo id de germanorum liberis expositum est. In his autem unilaterialibus, si concurrant consanguinei cum uterinis, paterna bona non cedunt consanguineis, materna uterinis, sed potius promiscue tanquam ad unicum patrimonium concurrunt. n) His denique omnibus deficientibus, reliqui collaterales succedunt, ita tamen, ut proximior semper excludat remotiores, plures aequali gradu simul admittantur, absque respectu duplicitatis vinculi, & jure repraesentationis penitus cessante. o)

§. IX.

Per Introductionem Juris Romani in Germaniam patrii mores de Jure Repraesentationis sunt immutati primo in linea recta.

Atque haec, quae hactenus exposui, prima quasi sunt & generalissima elementa doctrinae Juris Romano Justinianei de jure repraesentationis, quibus, quantum hoc loco satis esse videtur, expositis atque praemissis, videamus, utrum per hanc Juris Romano Justinianei introductionem receptionemque in fora Germaniae, patrii Germanorum mores de jure repraesentationis, quos antea descripsimus, sint immutati, & quae tandem quantaque sit ista eorum mutatio? Dicamus autem, ut omnia ordine peragantur, primo de linea recta. Quales autem medio aevo atque ante introductionem Juris Romano Justinianei in fora Germaniae apud Germanos fuerit descendium successio, de ea re §. anteced. VII. abunde diximus. Deseruerunt Alamanni quidem, neutiquam vero Saxones, vetus illud Juris Germanici principium de filiis familias in successione filiabus praefereendis, quod autem ad successionem nepotum vicariam attinet, eam per omnia similem habuerunt

C 3

m) Nouell. CXVIII. Cap. III. §. sed & ipsi.

n) Nouell. CXVIII. Cap. III.
o) Nouell. CXVIII. Cap. IV.

& Alamanni & Saxones atque igitur vniuersa paene Germania. Verumque nimirum speculum nepotibus, qui sunt ex filiis, tribuit jus succedendi in locum, gradum & portionem patrum suorum jam mortuorum, sed vtrumque addit simul verbis expressis: *Dieses aber widerfähret den Töchterkindern nicht, daß sie sollten mit der Tochter in des Großvaters oder der Großmutter Erbe koennen gleichen Theil nehmen.* Ex quo vero Jura Romano Justiniana in Germaniae fora penetrarunt, migrarunt majores nostri hos mores suos patrios catenus, vt non tantum Saxones filias aequae ac filios promiscue admitterent ad successionem in bona parentum allodialia & hereditaria, sed vt etiam per vniuersam Germaniam nepotes neptesque in vnum omnes, siue sint ex filiis, siue ex filiabus sine discrimine gauderent jure repraesentationis. De Saxonibus filias aequae ac filios promiscue admittentibus ad successionem in bona parentum hereditaria, nulla quidem, quantum scio, exstat lex vniuersalis, qua jus illud nouum, moribusque Saxonum patriis adeo contrarium, fuerit introductum; receptum tamen illud esse sine omni controuersia satis superque comprobant praxis plurium saeculorum & experientia quotidiana. Atque agnouerunt fortassis Saxones Juris Romano Justiniani, sensim sensimque in Germania introducti, hac in re aequitatem iustitiamque, ex aduersa autem parte, vti olim Franci temporibus Marculfi, iniquitatem morum patriorum, filias non nisi in subsidium, deficientibus prorsus filiis, ad successionem admittentium, factum itaque forsitan est, vt, quamuis nulla ea de re lata sit lex expressa, solo non vtu patrios istos mores paullatim migrarint, in eorum autem locum vtu & consuetudine Jura Romana adoptarint. Sed, missis his, progredimur potius ad Jus Repraesentationis, quod his temporibus nepotibus omnibus, siue sint ex filio, siue ex filia per vniuersam Germaniam concessum est, quamuis olim & Alamanni & Saxones id expresse negarint nepotibus ex filia. Sed quemadmodum nulla est tam facilis res, quin difficilis fiat, si inuitus facias; ita etiam hujus juris repraesentationis ad nepotes ex filia prorogatio, quamuis aequitate sua iustitiae adeo commendabilis, tamen majoribus nostris, diu displi-

displicuisse videtur, neque sola Juris Romani in Germaniae
 fora introductio ad contra nitendum satis habuit auctoritatis,
 sed necesse omnino erat, vt accederet Imperatorum statuum-
 que J. R. G. auctoritas. Factae itaque sunt cum in finem va-
 riae leges publicae, imprimis ab Maximiliano I. & Carolo V.
 Imp. Imp. In Recessu Imperii & Ordinatione Camerali de an-
 no 1500. p) auctoritate Maximiliani I. Imp. condita, ea de
 re legitimus haec sequentia: *Ordnen, setzen, erklären und
 wollen wir, das Dichter oder Enkeln nun hinfür an ibrer ei-
 nem Verlassen Hab und Gutter mit ibrer Vater, Mutter Ge-
 schwister an statt ibrer Vater und Mutter zu erben nach laut
 gemeiner geschriebner Kayserlicher Recht zugelassen werden
 sollen. Der Gewohnheit, so an etlichen Orten dawider seyn
 moecht, vnangesehen, dann Wir auch dieselben Gewohnheit,
 als der Mildigkeit, Rechten und Billigkeit wiederwaertig und
 ungemess, aus Vollkommenheit Vnsrer Macht und rechter Wis-
 sen abtun und vernichtigen &c.* His autem verbis Maximilia-
 nus I. nepotibus in genere omnibus dat jus succedendi ex jure
 repraesentationis, omnesque consuetudines contrarias tollit &
 abrogat. Sed nepotes ex filio id jus habebant jam jam per vni-
 uersam Germaniam, prouti supra ex Speculo Saxonico & Ala-
 mannico probauimus, ergo de nepotibus ex filia potissimum
 haec Maximiliani I. est intelligenda. Cum autem ea non vbi-
 que debito modo obseruaretur; Carolus V. Imp. in Recessu
 Imperii Wormatiensi de anno 1521. renouauit eam atque edi-
 xit: q) *Item als auch hievor auf dem Reichs-Tage zu Augs-
 burg anno 1500. geordnet worden, das die Dichter oder Enkeln
 ihren gestorben Anherrn oder Anfrauen mit ibrer verstorben
 Vater und Mutter Geschwistern in die Staemm erben sollen, und
 aber solchs von etlichen Obrichkeiten ihren Vnterthanen noch
 nicht publiciret, und dieser Satzung nach zu urtheilen verkün-
 det worden: wollen Wir hiemit Vnsrem Statthalter und Regi-
 ment befohlen haben, das sie an Vnsrer statt und Nahmen ver-
 schaffen und gebiethen, damit dieser Articul mit angehengter
 Derogation,*

- p) §. Die Succession der Dichter oder Enkeln. q) §. Item als auch hievor auf dem &c.

Derogation, wie der in angezeigten Abschied zu Augsbürg begriffen, nachmals von einer jeden Oberkeit den Vnterthanen verkündet, vnd dem nachzukommen befohlen werd. Publicatum etiam est eodem anno 1521. die 28. Nouemb. per Regimentum Imperii Edictum, quo per vniuersam Germaniam seuera lege constituitur, vt quae in Receptibus Imperii, antea commemoratis, praescripta sunt sancte ab omnibus obseruentur, atque nepotes neptesque gaudeant jure representationis. Atque sic tandem celebre hoc representationis jus, de quo formando introducendoque per tot saecula laborarunt Germani, in linea recta tanquam jus commune & vniuersale introductum est in Germania, atque ita receptum est, vt ab hoc tempore non nepotes tantum neptesque, sed quicumque descendentes, cujuscunque sint gradus, dummodo eos nemo antecedit, eo gaudeant. Enimuero, quis quaeso dubitabit, quin vnus Juris Romano Justiniani in Germaniae fora receptio principalis sit causa & ratio, quare majores nostri patrios suos mores, quorum alias semper fuerunt tenacissimi, hac in re paulatim migrarint? Etenim facta est insignis haec morum patriorum mutatio non, nisi postquam Jus Romanum in fora Germanica jam penetrarat, atque jus illud nouum, quod Germani, insuper habitis moribus suis patriis, eorum in locum receperunt, Juris Justiniani de successione descendendum legitima decretis tam simile est, vt vix ouum ouo possit esse similis. His addo ipsius Imperatoris Maximiliani I. legem antea adductam, vbi expressis verbis nepotes jure representationis gaudere debere ait Imperator: *Nach laut gemeiner geschriebener Kayserlichen Rechte*, quibus verbis, hoc certe loco, nil aliud intelligi potest, quam Jus Romano Justinianum, id quod vel ipse Conradus Sincerus, si viueret, haud facile negaret, qui tamen alias per verba *Gemeine Rechte*, hinc inde in legibus Imperii obuia, non tam Romana intelligit, quam Domestica Jura. r)

§. X.

r) In Differt. Epistol. de Germanicarum Legum Veterum ac Romani Juris in Republica nostra

origine auctoritateque praesentis. §. 77. 78 sqq.

§. X.

*Per introductionem Juris Romani in Germaniam patrii mores
de Jure Repraesentationis in linea potissimum
collaterali sunt immutati.*

Vt autem cetera peragamus, progredimur nunc ad lineam collateralem, atque ad alteram classem eorum ab intestato heredum, ratione quorum quaeritur, vtrum per introductionem Juris Romani quoad jus repraesentationis patrii Germanorum mores sint immutati, nec ne? Nam lineam adscendentem quod attinet, de ea constans est & indubitata juris regula: proximior semper excludit remotiores, cessante prorsus jure repraesentationis. Quemadmodum autem olim inter ipsos adeo descendentes majoribus nostris diu ignotum fuit jus repraesentationis & inde descendens successio nepotum vicaria, ita ii etiam cognatis a latere junctis semper olim & constanter negarunt hoc juris beneficium, adeo quidem, vt, etiamsi quoad lineam rectam sensim sensimque deseruerint principia vetera, & vltiorum graduum liberos, non omnes quidem, quosdam tamen, si nemo eos antecederet, ad successionem in bona parentum ex jure repraesentationis admiserint, de hoc tamen eodem jure nepotibus ex fratre vel sorore concedendo, quantum quidem scimus, ne cogitasse quidem videantur. In ipsis itaque Speculis, successionem collateralium quod attinet, primo omnium vocantur fratres sororesque germani, iique soli, etiamsi ad sint fratrum bilateralium jam mortuorum liberi, deficientibus fratribus sororibusque germanis, eorum liberi, si qui sunt, in capita succedunt, ita tamen, vt cum iis concurrant fratres sororesque unilaterales, secundum regulam: *Halbgeburth tritt einen Grad weiter*; & sic porro semper proximior, vtpote qui omnes excludit remotiores, prouti hac de re supra jam jam, quantum satis, disseruimus. Ab his vero Juris Germanici antiquioris principiis vehementer abhorrent ea, quae Jus Romano Justinianum, imprimis autem Nouella CXVIII. de successione collateralium stabiliuit. Sed hoc tamen non obstante postmodum Jurisprudencia Romana penetravit in Germaniae fora. Itane vero Jura patria per introductionem

productionem hujus juris peregrini in exilium acta? Atque quis quaeso adeo hospes rerum Germanicarum ciuiliū, adeo ignarus est, vt nesciat, quanto conatu Doctores Juris, in Academiis praelertim, in id alborarint, vt in Germania, si fieri posset, quaecunq; negotia Romana iustitia terminarentur, quam vehementer vero etiam majores nostri, Scabini praelertim, morum quippe patriorum tenacissimi, his eorum conatibus obliterint? Quae cum ita sint, facile est ad existimandum, doctrinam de successione collateralium ab intestato largam praebuisse materiam occasione cujus Germani his temporibus luctando se exercere poterant. Durauit autem haec iurium discordia, quam sola procreauit Juris Romani in Germaniam introductio, quamque horum temporum Doctores Juris, qui quasi in verba Justiniani iurarant, indies reddiderunt maiorem acerbioremque, vsque ad tempora Caroli V. Imp. quibus ea tandem legibus publicis, eum in finem conceptis, composita est & definita. In iisdem enim Comitibus Wormatiensibus, quibus Carolus V. Imp. Maximiliani I. legem de iure representationis liberis veteriorum graduum concedendo, renouauit & confirmauit, idem Imperator de nepotum ex fratribus sororibusque successione legem tulit, cuius verba, quae huc pertinent, sunt sequentia: s) *Nach dem auch in Gemeinen Rechten versehen, wie Bruder vnd Schwester Kinder mit ihres abgestorbenen Vater oder Mutter Bruder oder Schwester die andern abgestorbenen ihres Vaters oder Mutter Brudern oder Schwestern in Stamm Theil erben sollen; Vnd aber solches aus Vnwissenheit vnd Misbrauch in viel Enden nit gehalten: So wollen Wir, das bemeldte Vnser Statthalter vnd Regiment bey jeden Oberkeiten im Reich verfügen, solches ihren Vnterthanen zu verkunden, mit gleicher Derogation, Vernichten vnd Abtzuung der Gebrauch vnd Gewohnheiten an jeden Ort zu verschaffen.* Vi hujus mandati Caesarei itaque Regimentum Imperii eodem in Edicto Norimbergensi, cujus §. anteced. fecimus mentionem, expressa & feuera lege decreuit, vt nepotes neptesque ex fratribus sororibusque

s) Vid. Reccsum Imp. Wormatiensem de anno 1521. §. Nach dem &c.

busque gauderent jure repraesentationis: *Nach laut gemeiner geschriebener Kayserlicher Rechte, addita hac clausula derogatoria: Aller vnd jeder Gewohnheit, so an einigen Orten darwieder seynd, oder verstanden werden moechten, vnderhindert, welche Gewohnheiten, als den Rechten vnd dieser Ordnung zu wieder vnd ungemess wir obgedachten Beschlus nach, vnd aus Vollkommenheit Vnser Kayserlichen Macht, vnd rechter Wissen hiermit abebun, derogiren vnd vernichten.* His itaque in duabus legibus patrii majorum nostrorum mores prorsus sunt immutati, adeo, vt, qui olim plane exfortes habebantur hereditatis nepotes ex fratribus sororibusque, quamdiu fratres sororesque defuncti adhuc erant superstites; ab hoc tempore vna cum fratribus defuncti adhuc superstites succederent in bona patris aut auunculi, non quidem in capita, sed in stirpes tamen & ex jure repraesentationis. Quid autem si soli adsint nepotes neptesque ex fratribus sororibusque? Quod succedat patrio auunculou defuncto, id quidem extra omnem est controersiam, sed quomodo succedant, vtrum in capita, an vero in stirpes ex jure repraesentationis, id Caroli V. jam jam temporibus inter Jctos ex vtraque parte disputabatur. In eodem itaque Recessu Imperii Wormaticensi, cujus antea meminimus, ita pergit Carolus V. t) *Vnd so bisher in Zweifel gestanden, vnd bey den Rechtsgelehrten streitig Meinung befunden werden, so ein abgestorbner hinter ihm verlaest zweyer oder mehr seiner vor abgestorbner Bruder oder Schwester Kinder, ob denselben den letzt abgangen ihren Vaetern oder Mutter seeligen Brüder oder Schwester in die Häupt, (in capita) oder Staemm, (in stirpes) die verlassene Güter zu theilen erben sollen; damit in solchen weitläufige Rechtfertigung abgeschnitten vnd surkommen werd, so sollen berabrie Vnser Statthalter vnd Regiment darüber fleissig rathschlagen, sich einer rechtmässigen billichen Satzung vergleichen, ob dieselben in die Staemm oder Haupter erben sollen, vnd alsdenn dieselbige Constitution an Vnser stat vnd Nahmen auffrichten, die allenthalben im Reich verkunden, vnd also zu halten verfügen.* Quamuis

D 2

t) §. Vnd so bisher in Zweifel gestanden &c.

uis autem eodem in anno ab Regimento Imperii publicata fuerit lex de successione nepotum, prouti paullo ante indicauit, tantum tamen abest, vt in hoc edicto Norimbergenſi haec dicta controuerſia fuerit decisa & composita, vt illius ne quidem mentio fuerit facta. Tandem vero anno 1529 prodiit, quae his temporibus adeo desiderabatur, Constitutio maxime memorabilis u) qua celebris ista juris controuerſia hunc sequentem in modum fuit decisa: *Als bisber durch die Rechtsgelehrten in Zweifel gezogen ist, ob eines verstorbenen Bruder oder Schwester Kinder desselben ihres Vater oder Mutter Bruder oder Schwester nachgelassene Erbschaft vnter sich in die Häupter oder in die Staemm theilen sollen, vnd darumb in solchen Zweifel vnter Vnsern vnd des Heiligen Reichs Vnterthanen etwann viel Irrung, Wiederwaertigkeit vnd Rechtfertigung zu derselben Vnterthanen nit geringer Nachtheil vnd Schaden erwachsen, das Wir demnach, als Roemischer Kayser, gemeinen Nutz zu gut, solchen Zanck, zukunfftige Rechtfertigung vnd darauß fließenden Vnrath zuzurkommen, darinn gnaediglich gesehen, vnd mit Vnser vnd des H. Reichs Churfürsten, Fürsten vnd Stend zeitigen vorgehenden Rath gefetzt vnd geordnet haben, als Wir auch von Roemisch Kayserlicher Macht hiemit wissentlich in oberührten Fall ordnen vnd setzen, also: Wenn einer vntersirt abstirbt, vnd nach ihm kein Bruder oder Schwester, sondern seiner Brüder oder Schwester Kinder in vngleicher Zahl verlaest, das alsdenn dieselben seines Bruder oder Schwester Kinder in die Häupter vnd nicht in die Staemm erbeu, vnd dem verstorbenen ihrer Vater oder Mutter Bruder oder Schwester dermaß zu succediren zugelassen werden sollen. Addita clausula derogatoria quorumcunque statutorum consuetudinumque huic legi contrariorum,*

§. XI.

u) Kayserliche Constitution vnd Satzung, wie Bruder oder Schwester Kinder ihres Vatern Bruder oder Schwester verlas-

sen Erbschaft vnter sich theilen sollen, de dato Speier die 23. April, 1529.

§. XI.

*Vtrum hae Caroli V. de Jure Repraesentationis leges per
vniuersam Germaniam vim juris auctori-
tatemque sint naetae?*

Sic itaque Jurisprudencia Romana, & qui illius intro-
ductionem receptionemque in fora Germaniae adeo promo-
uerunt, Maximilianus I. & Carolus V. Imp. Imp. mores majo-
rum nostrorum patrios de successione descendendum & colla-
teralium in exilium egerunt, eorumque in locum successio-
nem vicariam, quae fit ex jure repraesentationis, in Germa-
nia quidem olim non prorsus incognitam, sed quae tamen in
linea tantum recta, neque in ea quidem semper locum habe-
bat, isto fere modo & ratione introduxerunt, quo eam Ju-
stinianus in Nouella potissimum CXVIII. ordinauit. Enimue-
ro, cum antiquissimi Germanorum Jura Romana ipsis adeo
armis saeuiora existimabant, atque morum patriorum semper
seruantissimi erant, his suis maioribus eorum posterius adone pa-
rum similes erant, vt tandem patrios suos mores tam facile
migrarint, eorumque in locum jura receperint peregrina Ro-
mana? Atque jus repraesentationis in linea recta quod atti-
net, negari quidem non potest, majores nostros ab eo tempo-
re, quo Maximilianus I. in primis autem Carolus V. illud in-
troduserunt, nouum hoc jus, quamuis patriis moribus con-
trarium, tamen per omnem, qua qua patet, Germaniam sine
difficultate, vt videtur, sine contradictione tantoque luben-
tius recepisse, quanto magis illud sua se aequitate iustitiaeque
commendabat. Solus, quantum scio, Joachimus I. Elector
Brandenburg jus repraesentationis ad nepotes tantum, non ad
pronepotes & vltiorum graduum descendentes pertinere, sed
hos potius a propioribus prorsus excludi voluit. x) Factum
autem hoc fortassis est ob male intellectam legem Carolinam,
atque etiam haud ita multo post iterum mutatum, prouti Sa-

D 3

muel

x) Vid. Illius Constitutionem de
Successionibus anno 1527. la-
tam, atque *Christian. Godofred.*

Hoffmanni ad eam conscriptam
Dissertationem, pag. 80. 81. 82.

muel Stryckius y) atque Christianus Godofredus Hoffmannus z) monuerunt. At lineam collateralem & successiōnem nepotum ex fratribus s̄oribusque vicariam quod attinet, eam non obstante lege Carolina ea de re lata, Germani non omnes receperunt, imo potius Saxones, tanquam rem moribus suis patriis e diametro contrariam sine exceptione rejecerunt. Promulgavit quidem Saxoniae Dux, Georgius, legem Imperii Carolinam in terris suis prouinciisque, atque, vt ab omnibus earum incolis sancte obseruaretur, mandauit, ex quo vero penitus cognouit, quam vehementer ea abhorreat a moribus Saxonum patriis: auctoritatem dictae legis Carolinae speciali Rescripto ad Senatum Lipsiensem dato, catenus inhibuit sustulitque, quatenus ea moribus patriis aduersetur. Celebre hoc rescriptum varias ob causas dignum est, cuius ipsa verba legitima hoc loco adscribantur: a) *Von Gots Genaden Georg, Hertzog tzu Sachsen &c. Liben Getreuen, Wir haben euch vnlængst ein Abdruck eins Kayserlichen Edicts, welchs Kayserl. Majest. Vnser allergnaedigster Herr, der Succession ader Erbschaft halben, hat ausgehen lassen, vberschickt, mit Befehl, das yr in euren Gerichten soldez vorsehen, das hinfuer auf die Facle darinn ausgedruckt, nach Vermoege desselben Edicts Gericht vnd zu Rechte gesprochen wurde. Wir befinden aber das hierinne ein Vbersehen bescheen, Nachdem sollich Edict in den letzten Artikel meldende, das Pruder vnd Schwester Kinder nibe hinfuer mit ihres abgestorben yres Vattern ader Mutter Pruder ader Schwester die andern abgestorben yres Vattern ader Mutter Prudern ader Schwester, nach laut gemeiner beschriebener Kayserlicher Recht, auch in dye Staemm zu erben, tzu gelassen werden sollen, den Landleufftigen Vnsern Saechsischen Rechten enkegen, derohalben Wir auch, wo sich dermass befinde, sammt Vnsern Vnterthanen von solchem Eliet auszuzogen. Hierumb Wir begehren, das yr, vnangesehen dasselbig Vnser Auschreiben, das Wir, so diesen*

y) De Successione ab Intestato Diff. a) Vid. Codicem Augusteum Tom. I. Cap. IV. pag. 123. I. pag. 1043-46.

z) loc. cit. pag. 82. n. 2.

diesen Fall belanget, hiemit aufheben und widertziehen, in euren Gerichten vorfueget, und darob seydt, das es in angetzeigten Falle, wie es rzuworn, und ehe dasselbige Auschreiben ausgegangen, nach Vermoege der Saechsischen Rechte gehalten worden, nochmals gehalten, und rzu Rechte gesprochen werde, und euch angetzeigtes Vnser Auschreiben daran nichts irren lassen. In dem beschiet Vnsere gertzliche Meynung. Gegeben rzu Dresden Donnerstag nach Marie Magdalene, Anno Dni M. CCCC XX II. Per hoc itaque Rescriptum, notatu dignissimum, Georgius Saxoniae Dux, tanquam custos Juris Saxonici vigilantissimus, mores Saxonum patrios incorruptos seruauit, atque Jus repraesentationis inter Collaterales, quod haecenus ignorarant Germani, Carolus V. Imp. autem introduxerat, non obstante hac Imperii lege publica, in terris suis prouinciisque profus cessare debere, seuera lege constituit. De Electore Saxoniae, Friderico Sapiente, ejusque fratre Joanne Constante haud quidem scimus, eos cura sua cogitationeque simili ratione in id incubuisse, vt mores Saxonum patrios hac ex parte integros seruarent incorruptosque in terris suis atque prouinciis, aut Elector fortassis Carolinam legem in terris suis ne publicauerat quidem, id quod tamen fecerat Georgius Dux, proinde haud opus esse videbatur, vt ejusmodi legem contrariam promulgaret, qualem postea Georgium Ducem scripsisse, vidimus supra. Quam curam vero & sollicitudinem Georgius Dux in conseruandis Saxonum moribus iuribusque patriis adhibuit, eandem etiam adhibuerunt insequentes Saxonum legislatores, in primis autem ille Saxonum Solon, Augustus Elector, qui in Constitutionibus suis hac de re expressis verbis hanc sequentem legem scripsit: b) *Wir wollen - - - das Jus Repraesentationis auf Saechsischen Boden Vnsrer Lande nicht eingefuehret haben, sondern Vnsre Meynung und Gemueth ist, das es solches juris repraesentandi auch anderer Personen und Faelle, Succession halber, auf Gleichheit oder Ordnung derer Graden allenthalben gehalten, gesprochen und erkannt werden soll, wie es nach Saechsischen Rechten versehen, und*

b) Vid. Const. Saxon. Elect. Part. I. Tom. I, pag. 109.
III. Const. XVIII. Cod. Aug.

und in Vñfern Landen gebräuchlich und Herkommens ist. Ab hac tamen Juris Saxonici regula, hæctenus tradita, excipienda sunt Feuda & successio feudalis. Hanc enim quod attinet, vtique locum habet jus repræsentationis etiam inter collaterales. Ita enim ait Legislator Saxo, Augustus Elector. c) *Es sind bis anhero Vñsere Schoeppen Stüble streitig gewesen, wie das Sæchsische Recht von dem Jure Repræsentationis zu verstehen sey, und ob dasselbige allein von Erben, oder auch von Lebns Folgern disponire? Dieweil aber in Vñfern Landen gewöhnlichen gehalten, das Bruders Kinder mit dem Bruder in stirpem, und also an statt ihres verstorbenen Vaters vor einen Theil zu den Lebns zugelassen werden, so thun wir auch solche Gewohnheit hiemit bestætigen, ordnen, setzen und wollen, das bemeldtes Jus Repræsentationis auf Sæchsischen Boden Vñsrer Lande diesfals in der Lebns Folge, ungeachtet, wenn auch die Clausul, nach rechter Sippzabl, in dem Lebns Briefe gefazrt worden, statt haben soll.* Præterea etiam quibusdam aliis in locis, vbi alioquin Jure Saxonico viuunt, contra Juris Saxonici regulam hæctenus traditam, gaudent nepotes ex fratribus fororibusque jure repræsentationis, eo modo, qui in Carolina lege præscriptus est, veluti in Ducatu Magæburgico, Principatu Halberstadiensis, & ipso adeo Episcopatu Numburgensi, idque nullam aliam ob causam, quam quia horum Episcopatum præfules Caroli V. jam jam temporibus Carolinam legem, receperunt suisque in prouinciis introduxerunt. d)

§. XII.

Virum Elector ceterique Saxoniae Duces interposita protestatione sibi suisque prouinciis Juris Saxonici usum reseruarint?

Fuerunt non solum olim, sed sunt etiam adhuc hodie plures viri docti, qui, Electorem ceterosque Duces Saxoniae, interposita

- c) V. Const. Saxon. Elect. Part. III. pag. 113.
 d) Conf. Chr. Phil. Richter de Success. ab Intest. Sect. III. Membr. I. pag. IX. & XIII.

interposita in ipsis Imperii comitiis protestatione sollemni, sibi suisque prouinciis Juris Saxonici, haectenus expositi, vsum auctoritatemque referuasse contendunt. Hos inter agmen fortassis ducit Joannes Schneidewinus, qui hac de re ita ait: e) *Et notandum, quod, licet Imp. Carolus V. an. 1521. in couuentu Noribergensi fecit Constitutionem, vt non obstante aliqua consuetudine loci, filii fratris praedefuncti debeant admitti ad successionem patris cum defuncti fratribus in stirpem, tamen Elector & Duces Saxoniae contra hanc constitutionem sunt protestati nec eam receperunt, & q. s. r.* Hanc Schneidewini lententiam e recentioribus, vt Coleros, Berlichios, aliosque antiquiores taceam, sequuntur Samuel Stryckius, f) Joannes Fridericus Pseffingerus, g) Christianus Thomafius h) alii- que plures, quos addere nolo. Primus, quantum scio, qui hanc protestationem Saxoniam in dubium vocauit, est Benedictus Carpzouius, i) hunc sequutus est Christianus Godofredus Hoffmannus, k) qui falsa esse omnia & confictitia ait, quae de hac protestatione Saxonica traduntur. Nihilo tamen fecius ista Schneidewini sententia tam alta apud Ictos nostros egit radices, vt ipse adeo Joannes Gottlieb Heineccius, Ictus ceteroquin quam maxime oculatus, quamuis Hoffmanni coniecturam non prorsus neget, affirmare tamen eam atque concedere dubitet, nam: *meretur, inquit, l) elegantissima obseruatio disquisitionem paullo accuratiorem, quam commodiori tempore referuamus.* Sed salua omnino res est. In ipso Reffu Wormatiensi de hac Electoris Ducumque Saxoniae

E

niae

e) In Comment. ad Inst. Libr. III. Tit. I. Sect. III. de Successione Collateralium, n. 14. p. 413.	i) In Definitionib. Forens. ad Const. Elect. Saxon. Part. III. Constitut. XVIII. def. 2. n. 10.
f) In Vsu Pand. Modern. Tom. I. Libr. I. Tit. III. §. 6 pag. 57. 58.	k) In Dissert. §. anteced. citat. pag. 92. 93.
g) In Institut. Jur. Publ. Libr. III. Tit. XVII. pag. 1148.	
h) In Dissert. de Statuum Imperii potestate legislatoria contra Jus Commune. §. LV. p. 38.	l) In Element. Jur. Germ. Libr. II. Tom. I. Tit. IX. §. CCLXXXVIII. not. a. pag. 576. 77.

niae protestatione ne littera quidem apprehenditur, quae tamen si vere fuisset interposita, non tantum non silentio praeterenda, sed ipsis potius Recessus tabulis expressis verbis inferenda erat. Atque, si dicendum, quod res est, haud intellexerunt sine dubio Saxoniae Duces, Georgius certe, quam vehementer abhorreat sanctio hujus Recessus de nepotum ex fratribus sororibusque successione vicaria ab moribus Saxonum patriis. Nam finitis Comitibus Wormatiensibus Recessum hunc, uti & Edictum Noribergense Georgius, Saxoniae Dux, in provinciis suis publicavit, atque ut illius sanctiones ab omnibus observarentur, mandavit, quo demum facto, auctoritatem illius speciali rescripto iterum sustulit, prouti §. anteced. ostendimus. Qui itaque fieri potuit, ut in ipsis Imperii Comitibus, interposita protestatione, sibi suisque provinciis Jura Saxonica reservasset? Interposuit quidem Georgius Dux his in Comitibus protestationem, quae etiam ipsi Recessui Wormatiensi inserta, atque sine omni dubio omnis hujus erroris causa est & veluti mater, sed protestatio ista non respicit novam istam de nepotum ex fratribus successione vicaria legem, concernit potius sessionem in comitiis & subscriptionem Recessus, quibus de rebus tunc temporis lis movebatur inter Georgium Saxoniae, atque Fridericum Bavariae Duces. En ipsa hujus protestationis verba: *m) Doch hat Vnser Oheim, Hertzog Friedrich von Bayern, desgleichen Vnser Oheim, Hertzog Jörg von Sachsen, mit öffentlicher Protestation vor Vns Churfürsten, Fürsten vnd Staenden nicht anderst in dies nachfolgende Einschreiben der Fürstlichen Personen vnd sonst bewilligen wollen, dann ihnen, ihren Vettern, vnd beyden Häusern Bayern vnd Sachsen an ihrer Session alten Herkommen vnd Gebreuchen unabbrüchig vnd vnbegeben.* Communis itaque Doctorum plerorumque omnium sententia, de Electoris Ducumque Saxoniae in Comitibus Wormatiensibus interposita protestatione, qua sibi suisque provinciis Jura Saxonica, legi Carolinae de nepotum ex fratribus successione vicaria, prorsus contraria reservarint, si recte rem intelligo, omni destituitur fundamento, atque ab
Carpouio

m) Vid. Recess. Imper. Wormatiens. de anno 1521. §. Doch hat &c.

Carpzouio & Hoffmanno jure meritoque in dubium vocata & negata est. Neque etiam, teste Hoffmanno, n), cautione hac opus fuit, vt Juris Saxonici obseruantia integra maneret, sufficere poterat, quod nouo juri in terris suis prouinciisque Saxonis Electores Ducesque locum dare nollent, id quod in Saxonia vere factum fuisse, tam Jura Saxonica recentiora, quam praxis & experientia quotidiana luculenter confirmant & comprobant.

§. XIII.

*Breuis Delineatio Successionis ex Jure Repraesentationis
vicariae secundum principia Juris
Germanici hodierni.*

Exposuimus itaque, quantum hoc loco fieri potuit, successionis ex jure repraesentationis vicariae apud Germanos origines primas, illius progressus fataque & vicissitudines varias atque insignes. Quemadmodum autem ea, quae hactenus diximus, quamuis ad rei momentum plurimum adferant & lucis & voluptatis, ab aliis, qui de Jure Repraesentationis scripserunt, maxima ex parte neglecta sunt, ita e contrario, quae vltimum doctrinae de successione ex jure repraesentationis vicariae hodiernum & practicum concernunt, ab Joanne Christophoro Heroldo, o) Christophoro Philippo Richtero, p) Samuel Stryckio q) aliisque tam copiose, tamque luculenter exposita & pertractata sunt, vt, quae iis addam, non habeam. Hanc itaque ob causam, praeterea vero, quoniam angustiae loci, quibus inclusi sumus, nos cogunt, breuitatis in primis rationem habere, cum propemodum jam haec disputatio fines suos euagata esse videatur, coronidis loco summa veluti tantum capita vsus hodierni hujus doctrinae duobus verbis attingere volumus. Jure itaque nouo & hodierno cuiusque defuncto primo omnium succedunt liberi omnes, siue nati sint, siue nascituri, legitime nati, & per subsequens matrimonium.

E 2

monium.

n) loc. cit. pag. 93.

o) De Jure Repraesentationis.

p) De Successione ab Intestato.

q) De Successione ab Intestato.

monium legitimati, sui & emancipati, sine differentia sexus & gradus, dummodo, vltiorum graduum liberos quod attinet, nemo eos antecedit. Quamuis vero descendentes, quorocunque gradu sint, succedant omnes, gradus tamen ratione portionum discrimen statuit. Primi enim gradus liberi suo semper jure & in capita, qui vero sunt vltiorum graduum, in stirpes succedunt ex jure repræsentationis, idque isto, vti dixi, modo obtinet, etiam si soli supersint vltiorum graduum liberi, & primi gradus nulli concurrant. Et in hoc succedendi modo, quoad descendentes, etiam Saxones hodie adquiescunt, nisi quod filii in rebus ad expeditionem bellicam spectantibus, *im Heergeraechte*, filiae in rebus vtenfilibus, *in der Gerade*, potiores habeant partes. In Prussia nostra Polona Jus nostrum Culmenf. eundem inter descendentes succedendi seruat ordinem, r) Jus autem Terreſtre Nobilitatis Prussiae, ad exemplum Juris Feudalis, de quo tamen nobis hoc loco non est sermo, filios insigni ista donat praerogatiua, vt excludant filias ab omni hereditate paterna & materna, accipiunt tamen dotem, & quoad elocentur, alimenta. s) Si defunctus descendentes nullos reliquit, vocantur quidem hodie regulariter Adscendentes, ita tamen, vt in his, cessante prorsus jure repræsentationis, proximior excludat omnes remotiores. Deficientibus & adscendentibus, in Collateralibus deuoluitur hereditas. Primi autem omnium in successione ex transuerso sunt fratres sororesque germani eorumque liberi primi gradus, illi suo jure in capita, hi, si concurrant cum istis, jure repræsentationis, in stirpes, si autem soli sint, jure Imperii R. G. in capita succedunt. Germanis germanorumque liberis deficientibus, proximus in successione locus est fratribus & sororibus vnilateralibus eorumque liberis primi gradus,

r) Vid. Jus Culmenf. Libr. III. Tit. IX. Cap. I. pag. 138. atque Vir. Illust. *Daniel Gralath* in Beckeri Vnterricht von der Computatione Graduum & Successione ab Intestato Cap. II. §. 18. pag. 39. 40.

s) V. *Daniel Patterſonii* Jus Terreſtre Nobilitatis Prussiae Tit. I. §. 2. 3. 4. pag. 1. & Illust. *Daniel Gralath* l. c. Cap. II. §. 24. pag. 42. 43.

gradus, simul seruato in his, vt ante diximus, repraesentationis iure. His denique deficientibus, reliqui Collateralium succedunt, ita, vt proximior semper excludat remotiores, plures aequali gradu simul admittantur absque respectu fere duplicitatis vinculi, & iure repraesentationis penitus cessante. Saxonones successione Collateralium duabus potissimum ordinant regulis. Vna est: Vnilaterales juris fictione bilateralibus vno gradu habentur remotiores, *Halbe Geburt tritt einen Grad weiter.* Altera: Cessat in linea Collaterali, praeterquam in Feudis, omne jus repraesentandi. De cetero iure quoque Saxonico proximior excludit remotiores, *Der sich naeher zu der Sippe ziehen mag, der nimmt das Erbe den andern weitern zuvor;* & plures pari gradu simul admittuntur, *Alle, die sich gleich nahe zu der Sippe ziehen moegen, die nehmen gleichen Theil daran, es sey Mann oder Weib.* Vnum patrum, & qui pari gradu sunt, amitam, auunculum, materteram a fratre vel sorore defuncti vnilaterali, bilateraliumque liberis excludi voluit Augustus, Elector Saxoniae. t) Prussi, qui Jus Culmense sequuntur, pariter vt Saxones, in linea Collaterali ignorant prorsus jus repraesentationis, u) obtinet etiam his in terris, certe Gedani, si vnicum tantum excipias casum, x) ex speciali decreto Magnifici Senatus y) altera Juris Saxonici regula: *Halbgeburt tritt einen Grad weiter.* Atque haec sunt potissima successione ex iure repraesentationis vicariae hodiernae, capita, eaque omnia, quae de illius apud Germanos origine & progressu hoc loco a me explicari potuerunt. In quibus, si apud aequos rerum existimatores diligentiae saltem laudem fuero meritis, summos me operae meae fructus percipisse arbitrabor.

t) Constit. Elect. Part. III. Const. 18. x) De quo vide Jus Culmenf. Libr. III. Tit. IX. Cap. XII. pag. 143.
 u) Jus Culmenf. Libr. III. Tit. IX. III. Tit. IX. Cap. XII. pag. 143.
 Cap. XI. pag. 142. Conf. Illustr. y) De anno 1726. d. 22. Maji. Conf. Illustr. Daniel Gralath l. c. Cap. IV. §. 43. pag. 102.
 Daniel Gralath l. c. Cap. IV. §. 43. pag. 103. 104.

Respondenti suo Ornatissimo

S. P. D.

PRAESES.

Quo rariores hodie iuvenes sunt dociles, probi piique, eo majori voluptate summa Tua discendi cupiditas, morumque vitaeque probitas me semper afficit. Ab eo enim statim tempore, quo Athenaeum nostrum accessisti, praelectiones meas, neque Juridicas tantum, sed & Historicas tanto semper studio tanta discendi cupiditate frequentasti, vt nullam facile, ad has disciplinas a me tradendas destinatum, amitteres perderesque horam. Cum hac docilitate laudabili honestos semper conjunxisti compositosque mores, pietatem, honestatem, probitatem, modestiam, probe gnarus, eos omnes, qui in litteris quidem proficiunt, neutiquam vero in moribus plus deficere, quam proficere. Hac autem ratione non tantum nostrum omnium avorem Tibi conciliaisti, verum etiam, cum curta Tibi sit tenuisque suppellex, effecisti, vt nuper ab *Praenobilissimo Amplissimoque primariae Ciuitatis Dicafterio* dignus sis habitus, cui Legatum Fischeri - Ferberianum persolueretur. Est autem ea Illustris Testatricis voluntas, vt omnes, qui legato isto insigni compotes esse cupiunt, specimine aliquo publico, se dignos omnino esse hoc tanto beneficio, comprobent. Exinde nata occasio conscribendae hujus Exercitationis, atque ita Te in hoc nostro Athenaeo comparasti, ita meditatus es, vt eam non sine summa laude sis defensusurus, & relicto Athenaeo nostro, cum fructu in Academiae scholas Juridicas sis ingressurus. Gratulor itaque Tibi hanc laudem, hocque diligentiae doctrinaeque Tuae specimen insigne, optoque vt praemia virtutis vberissima percipias. Vale. Dabam Gedani die xxx. Septemb. A. R. S. cloccclxi.

Disserta-

Differtationis Defensori politissimo

S. P. D.

D. G. Weickhmann,

Opp.

Non possum non, animum meum Tibi declarare gratissimum, quod Tu, indefessae Tuae diligentiae, simulque progressuum Tuorum in Jurisprudencia specimen editurus, publicae Tuae laudis, Tuaeque victoriae, & me publicum esse volueris testem. Equidem si exiguos, tenerosque in rebus juridicis profectus meos pondero, aduersarii munus recusare potius, quam in me suscipere debuisssem. Ast, multa tum, quae nos jungit amicitia, tum Excellentissimi Domini Praesidis admonitione & excitatione commotus, opponentis partes tueri, lubentius constitui, persuasus, occasionem mihi fore, integrae meae erga Te amicitiae publice edendi documenta. Gratulor Tibi hoc eruditionis Tuae specimen, gratulor victoriam, jam quasi reportatam. Summum vero & praepotens Numen gratia Sua semper Tibi adsit, studiis annuat, peregrinantem ducat & comitetur. Tu, vero eodem me prosequi, quo huc vsque profectus es amore pergas, meamque erga Te amicitiam perpetuam fore persuasus esto.

Licet quidem Respondens doctissime! nunquam arctiori amicitiae vinculo juncti fuerimus; nullus tamen potui, quin munera opponendi a Te mihi sublata, in me susceperim. Non enim institui solent Disputationes ad augendum mutuum erga nos amorem, verum ad exercitationem; Praeterea nec defunt exempla, vbi disputando firmissimae saepe amicitiae distutae sunt: Quapropter ridiculi mihi semper fuerunt; qui ob amicitiam id agere nobis persuadent, quod sibi met Ipsi debent. Ceterum nihil intererit, vtrum placuero; an minus; Cum nec ad ostentationem in arenam descendam; nec vltra Vires quisquam obligetur. Vale.

L. G. Schendel,

Opp.

Amice

Amice suauissime!

Insignem, quam Tibi acquisuisti juris peritiam, vt multa efferam laudatione haud opus esse videtur, quum publica hujus dissertationis defensione praeclarum ejusdem editurus es specimen. Quod mihi mandasti aduersarii munus, licet ad id rite gerendum idoneas vires mihi deesse haud ignorem, tamen lubenti in me suscepi animo, quum Tuum erga me amorem inde cognoscerem Tuamque amicitiam. Pugnabo itaque in loco destinato leuibus quamuis armis succinctus, Tuamque victoriam reportandam augebo. Jam, quod suscepturus es, iter jubeat DEVS T. O. M. felix esse fortunatumque, vt & omnia Tua conamina ex optato fluere. Cacterum, vt singularis, qua hucdum me dignatus es, familiaritatis & in posterum reddas participem, Te etiam atque etiam rogo. Vale.

C. B. Jantzen,

Opp.

VD
18

ULB Halle

002 713 802

3

56,

Tri. 48. m. m. 17.

13

B.I.G.

Black

3/Color

White

Magenta

Red

Yellow

Green

Cyan

Blue

STATIO JURIS
DE
PRESENTATIONIS
IN GERMANIA
ET PROGRESSV

1761, 1

AE S I D E
GOTTLIEB PAVLI

PROF. PVBL. ET ATHEN. INSPECT.
COB. A. R. S. MDCCLXI

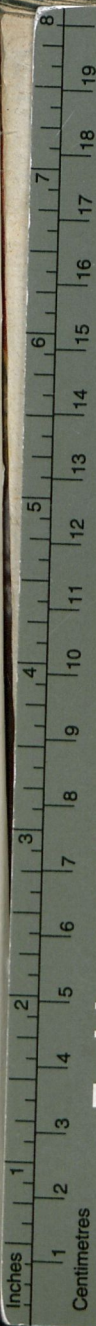
ORIO MAXIMO
DISPVTANDVM
PROPOSITA

AB
GOTTLIEB HECKER, GED.

LEGATI FISCHERO-FERBERIANI.

EDANI

IOANNIS SCHREIBERI, SENATVS
GYMNASII TYPOGRAPHI.

Farbkarte #13

